

Göz Yumacaklarını Sanmıyorum

– AliHaydar · 05 Mayıs 2016

Türkiye Sakatlar Konfederasyonu adına temsilci üye olarak katıldığım Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonunca denetim yaptığımız kamu kurum, kuruluş ve özel kuruluşlarda onlarca ilginç olaylara şahit olduğumu daha önceki yazılarımda belirtmiştim.

Denetim yaptığımız kurum ve kuruluşlar arasında Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan kapalı ve açık alanlarda bulunuyordu.

Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından, şehrin az gelişmiş bölgelerinde yaşayan vatandaşların ihtiyaç duyduğu eğitim, sosyal, kültürel ve spor faaliyetlerine katılabilmeleri amacıyla yapılan Çarmuzu-Kiltepe Semt Konağı, Yeşiltepe Semt Konağı, Melekbaba Semt Konağı ve Salköprü Semt Konağını da denetledik. Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından güzel bir düşünce ile projelendirilip hazırlanarak yapılan Çarmuzu-Kiltepe Semt Konağı, Yeşiltepe Semt Konağı, Melekbaba Semt Konağı ve Salköprü Semt Konağında yapılan denetlemelerde gördüklerime doğrusunu söylemek gerekiyorsa hiç ama hiç şaşırmadım. Çünkü projeleri hazırlayan kişinin engellilere karşı bakış açısını ve verdiği değeri yakından bilen biriyim.

Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından eğitim, sosyal, kültürel ve spor faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla yaptırılan henüz 2-3 yıllık olan ve birbirinin aynı plan ve projeye sahip bu dört binada yaptığımız incelemede;

- Dört binanın girişinde bulunan rampaların aynı gözükmesine rağmen birbirinden farklı olarak yapıldığı ve standartlara uygun olarak yapılmadığı,
- Merdivenlerin birbirinden farklı olduğu, basamak genişlikleri ile derinliklerinin standartlara uygun olarak yapılmadığı,
- Dört binada üç kat üzerine yapılmasına rağmen bir tanesinde dahi engelli tuvaletinin yapılmadığı,
- Dört binada da asansör yeri konulmasına rağmen sadece bir tanesine asansör yapıldığı ancak onunda tam standartlara uygun olarak yapılmadığı başlıca tespitlerimiz oldu.

Kamu kurumları tarafından son birkaç yıl içerisinde yapılmış olan gerek kapalı gerekse de açık tüm alanlardaki denetimlerden sonra bir taraftan engellilerle ilgili tüm yasal mevzuatların göz ardı edilerek devletin parasının böyle çarçur edilerek harcanmasını gördükçe üzüldüm ve kahroluyorum.

Bir taraftan kahrolurken diğer taraftan da sinirlenerek bu yapıların projesini standartlara uygun çizmeyenlere, standart olmayan projeleri uygulayanlara, işi alarak baştan savma yapan müteahhitlere, yapılan işin uygun olup olmadığını sağlıklı bir şekilde denetlemeyen kontrolörlere ve işin uygun olup olmadığına bakmadan teslim alımını yaparak imzayı atanlara kısacası ilgisi ve hatası olan tüm görevlilerin hepsine demedik söz bırakmıyorum.

Üzüldüğüm noktalardan birisi de engellilerin yaşadığı erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik sorunlarına çözüm getirecek kurumların başında bulunan belediyeler tarafından halen hata üzerine hata yapılmasıdır.

Belediyelerdeki erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik konularında görevli olanlar halen engellilere ilgili yasal mevzuatları görmezden gelmeye ve sümen altı etmeye devam ediyorlar ve bunların idari amirleri ise hiç

oralı olmuyorlar. Belediyeler kendi hizmet alanlarında hâlen çağdışı uygulamalara devam ederse normal vatandaşlar ve özel işletmeler ne yapmaz ki.

Özel işletmeleri denetlediğimiz zaman en çok karşılaştığımız, “Bizleri denetleyeceğinize gidin Valiliği, Belediyeyi ve belediyelerin yaptığı yolları, binaları denetleyin. Biz burayı yaparken belediyeden gerekli onayları ve ruhsatları aldık, şimdi bu nereden çıktı. Madem buraları uygun değil diyorsunuz belediye görevlileri neden yaparken bizleri uyaradı ve ruhsat verdi. Yapılış aşamasında bizleri bu konularda uyarılmış olsalardı bizlerde bunlara göre yapardık.” gibi sözler oluyordu.

İşletme sahipleri söylediği her kelimedede haklılar. Ruhsat için başvuru yapıldığında belediyelerin ilgili birimi projeleri incelerken engellilerle ilgili TSE Standartlarını da dikkate alarak incelemesini yaparak gerekli uyarılarını yapmış olsa inanın ki birçok kamu ve özel işletme şu anda daha uygun olurdu.

Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan ve komisyonca denetimini yaptığımız bu dört semt konağı dışında daha denetimini yapmadığımız birkaç tane semt konağı ile birçok sosyal tesis daha var. Bunlarında genelinde farklı bir durumla karşılaşacağımızı sanmıyorum. İleri ki yazılarımda bunlara da zaman zaman değineceğim. Büyük ihtimalle hepsinde de aynı benzer sorunlarla karşılaşacağız.

Belediyeler tarafından yapılan kapalı ve açık alanlar ile her türlü sosyal tesisleri de denetlediğimiz de gördüğümüz eksiklik ve hataları da dile getirmeye çalışacağım.

Malatya Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere Battalgazi, Yeşilyurt ve diğer ilçe belediyeleri tarafından kapalı ve açık alanlarda yapılan çalışmalarda engellilerle ilgili eksiklikler ve bilgiler belediye başkanlarına sağlıklı iletilmediğini sanmıyorum. Eğer engellilerle ilgili bilgiler ve eksiklikler doğru ve sağlıklı bir şekilde iletilmiş olsa belediye başkanlarımızın bir tanesinin dahi bunlara göz yumacağını sanmıyorum. Sözün özü olarak, ülke nüfusunun %12,29’unu oluşturan engellilerin yaşamış olduğu erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik sorunlarının çözümünün büyük çoğunluğu belediyelerin yapacağı standartlara uygun çalışmalarla ortadan kaldırılacaktır. Ancak standartlara uygun çalışmaları yapacak olan belediye yetkililerinin en başta zihinlerindeki engellilere karşı olan olumsuz bakış açısını değiştirmeleri gerekmektedir. Bakış açıları değişmedikçe ne yaparlarsa yapsınlar her zaman bu sorun devam edecektir.